

2012. február 14., 13:30

Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros

Dr. Pál Róbert

adjunktus

Pécsi Tudomány Egyetem TTK

Pál Róbert a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán szerzett agrármérnöki diplomát, később a Pécsi Tudományegyetem Biológia Doktori Iskolájában folytatta tanulmányait. 2007-ben szerzett Ph.D. fokozatot, ettől az évtől a PTETTK Növényrendszertani és Geobotanikai Tanszék adjunktusa.

Szakmai ösztöndíjakon vett részt Izraelben, Dániában, Ausztráliában, Olaszországban és még további országokban. 2009-ben Fulbright-ösztöndíjasként majdnem fél évet kutatott az Egyesült Államokban, a Montana Egyetemen.

Folyamatosan publikál nemzetközi és hazai folyóiratokban és előad konferenciákon. Számos szervezet tagja, többek között a Magyar Biológiai Társaságnak és a European Weed Research Society-nak. Az Erasmus-program keretein belül rendszeresen oktat az olaszországi Camerinoi Egyetemen. 2011-ben Zólyomi Bálintné Barna Piroksa Emlékdíjjal tüntették ki.

Az előadás címe:

A növényvilág számkivetettjei – a gyomok

A magyar nyelvben a „gyom” szó és annak legtöbb rokon értelmű kifejezése negatív jelentést hordoz. De vajon tényleg csak a kártételükről híresek a növényvilág gyomnak minősített képviselői? Mit is nevezünk gyomnövénynek? Mi a kapcsolat az egyre intenzívebbé váló mezőgazdaság és a gyomok diverzitása között? A gyomok is lehetnek veszélyeztetettek? Hogyan őrizhetnénk meg sokszínűségüket?

Az előadás célja, hogy a fenti kérdésekre válaszokat adjon és megpróbálja a gyomnövényekkel szembeni negatív előítéletet átformálni egy pozitívabb szemlélet irányába.

A gyomnövények elsősorban a biológiai sokféleség hordozói, és mivel fontos génforrások, jelentősek a növénynevelésben, valamint a domesztikációval kapcsolatban hasznos modellek az evolúciókutatásban. A korábbi korok élő reliktumai, és történelmi-kulturális örökségünk részeként etikai kötelességünk őket a jövő generációinak megőriznünk. A gyomoknak mezőgazdasági kártételük mellett számos hasznuk is van. Így például fontos indikátorszervezetek a szántókon. Ott, ahol a kultúrnövényen kívül szinte semmi nem képes megélni, számos gyom megbízhatóan jelzi többek között a talaj szerkezetét, vízgazdálkodását, kémhatását és tápanyagtartalmát. Továbbá sok közöttük a gyógyhatású faj, és nem tudhatjuk, hogy melyik válhat a jövőben a gyógyszeripar fontos alapanyagává.

A legfrissebb kutatások alapján hazánk területén élő 943 potenciálisan gyomosító fajból az intenzív mezőgazdasági tevékenység következtében 11 gyomnövény már kipusztult és 138 szerepel a vörös listán. E fajok kihalásával és megritkulásával, azonban a gyomnövények borítása számottevően nem csökkent, sőt vannak olyan fajok, amelyek éppen az intenzív mezőgazdaságnak köszönhetik tömeges elszaporodásukat. Felvetődik tehát a kérdés, hogy milyen eszközökkel védhetjük meg a veszélybe került fajokat, mert nyilvánvaló, hogy a hagyományos természetvédelmi eljárások erre alkalmatlanok.

Ha tetszett az előadás, kattints a facebookon a „Találkozz tudósokkal – meet the scientist” oldalra!